

NGA MAHI

A TE

MINENGA TUAWHA O

Hui Topu o te Hahi Maori

O TE

PIHOPATANGA O WAIAPU

I TU KI

MANUTUKE

MAEHE 6, 7, 1899

Curanga :

NA TE WIREMU HAPATA I TA KI TE RAUKAHIKATEA

1899

NGA TANGATA O TENEI HUI.

Upoko: Te Pihopa.

MINITA:

TAKIWA O HERETAUNGA.

TE WIREMU HAMIORA, ATIRIKONA.

REV. TAMIHANA HUATA.	REV. AHIPENE RANGI.
" A. F. WILLIAMS.	" KATENE PUKERUA.
" NIRAI RUNGA.	" HEMI PITITI HUATA.
" HOETA TE HATA.	

TAKIWA O TURANGA.

REV. TE WIREMU HAPATA.	REV. HONE WAITOA.
" MOHI TUREI.	" RUTENE TE AIHU.
" MATIAHA PAHEWA.	" HAKARAIA PAHEWA.
: E. JENNINGS.*	" RIHARA TE RANGAMARO.*
" MATENGA WAAKA.	" H. HAWKINS.
" ERUERA KAWHIA.	" H. PAHUTU.

TAKIWA O TAURANGA.

REV. G. MAUNSELL.	REV. RATEMA TE AWEKOTUKU.
" W. GOODYEAR.	" APERAHAMA TAMIHERE.
" RAMEKA HAUMIA.	" TIMUTIMU TAWHIA.*

* Kihai enei i tae ki te Hui.

MANGAI REIMANA:

PENI TE UAMAIRANGI	}	...	...	...	...	Heretaunga.
HOHAIA TE HOATA						
MANAHI PUKERUA						
UTIKU PAETAKA						
TE TEIRA MAIHI						
APORO TE HUIKI						
HEKIERA TE RARO						
REMUERA TE URUPU	}	...	...	...	...	Mohaka.
WIREMU TURETAHI						
REWI TAMIHANA	}	...	...	...	...	Wairoa.
MANIHERA TE PA						
IHAKARA TUATARA						
IHAKARA TE AMO	}	...	...	...	...	Mahia.
KOMENE TE ITO						
OPERE WHANGA						
TAME HARAPATA	}	...	...	...	...	Turanga.
WI WAIKARE						
RUTENE ARAHI	}	...	...	...	...	Whangara.
RAWIRI KARAHA						
HORI TOHUNGIA	}	...	...	...	...	Tokomaru.
HIRINI TAUTAU						
RIWAI PAKERAU	...	...	...	...	...	Whareponga.
WI TAHATA ...	...	...	...	...	...	Tuparoa.
TUTA OREORE	...	...	...	...	...	Te Horo.
HAPE KINIHA ...	...	...	...	...	...	Rangitukia.
APIRANA PAHINA	...	...	...	...	...	Kawakawa.
HAACA TAUTUHI *	}	...	...	...	...	Te Kaha.
HOERA KATIPO						
W. T. PEREIIHA	...	...	...	...	...	Maketu.
TURUTURU NGAKI	...	...	...	...	...	Tauranga.
TE MUERA TOKOAITUA	...	...	...	...	...	Rotorua.

* Kihai enei i tae ki te Hui.

HE TUHITUHINGA

I NGA MAHI A MINENGA TUAWHA O TE HUI TOPU O TE HAHĪ MAORI
O TE PIHOPATANGA O WAIAPU, I TU KI MANUTUKE I TE 6 O MAEHE,
I TE TAU 1899.

NO te 5 o Maehe i tae ai nga tangata o te Hui me te tangata whe-
nua ki te karakia ki te whare-karakia o te Tokotorutanga Tapu
Tonu; tetahi mahi i reira ko te whakatupunga o taua whare-karakia
hei whare mo nga mahi tapu anake; e 78 i tango i te Hapa a te
Atiki; i puta hoki te kohikohi o te Ohaohatanga e £4 11s. 1d., mo
te perehitanga i nga Mahi a te Hui.

No te 11 o nga haora i te awatea, i te 6 o nga ra o Maehe i huihui
ai nga tangata o te Hui ki Pakirikiri, karangarangatia ana nga ingoa,
me te whakao enei ki o ratou ingoa:—

MINITA: Te Wiremu, Atirikona; Revs. Tamihana Huata,
Mohi Turei, Matiaha Pahewa, Te Kutia, Te Wiremu Aata, Te
Wiremu Hapata, Rutene Te Aihu, Matenga Waaka, Eruera Kawhia,
Hone Waitoa, Te Manihera, Ahipene Rangi, Hakaraia Pahewa,
Hone Pohutu, Nirai Runga, Ratema Te Awekotuku, Rameka
Haumia, Heeta Te Hata, Hemi Huata, Katene Pukerua, Aperahama
Tamihere.

MANGAI REIMANA.: Peni Te Ua, Hohaia To Hoata, Manahi
Pukerua, Utiku Paetaka, Hekiera Te Raro, Remuera Te Urupu,
Wiremu Turetahi, Rewi Tamihana, Manihera Te Pa, Ihakara Te
Amo, Komene Te Ito, Opere Whanga, Tame Harapata, Wi Waikare
Rutene Arabi, Rawiri Karaha, Hori Tobungia, Hirini Tautau, Riwai
Pakerau, Wi Tahata, Tuta Oreore, Turuturu Ngaki, Hape Kiniha,
Apirana Pahina, Hoera Katipo, Te Muera Tokaitua.

Katahi ka ki te Pihopa kua tu te Hui, ka timataia hoki e ia te
mahī ki te inoi.

Muri iho ka whai-korero te Pihopa ki te Hui.

TE WHAI-KORERO A TE PIHOPA.

E oku hoa aroha, He tika kia whakawhetai tatou ki te Atua mo tana tohu i a tatou i roto i nga tau e toru ka pahure nei, i huihui ai ano tatou ki konei ki te Hui Topu o te Hahi o tenei Pihopatanga. He maha ano ana mahi atawhai ki tenei, ki tenei, e mohio nei tatou; ko taku ia e whakamahara nei inaianei, ko tana ata tiaki i ahau i toku ki te wahi o tana mara kua whakaritea nei hei mahinga tahitanga ma tatou.

Te mea nui o taua haerenga oku hei korerotanga maku i tenei wa, ko nga mea i kite ai, i rongo ai ahau o te mahi a te Hahi a Te Karaiti ki te tini o nga whenua o te ao. He tokomaha nga Pihopa i haere ake i roto i nga iwi kahore ano kia ata mohio ki te Rongo-pai o Te Karaiti. Ka kitea hoki ki reira te kakama, te ngahau o etahi o nga tangata o te Hahi ki te whakarite i ta Te Karaiti whakahau ki ana tangata kia haere ki te mea i nga tauwi katoa hei akonga mana. E mahi nei ano te Ropu tono Mihinare, na reira nei i tuku mai he kai-kauwhau i te Rongo-pai ki tenei motu i te tau 1814. Te timatanga o te mahi a taua Ropu tono Mihinare no te tau 1798; ka tutuki hoki te 100 o ona tau i te tau ka pahure ake nei. Ehara i te mea ko Niu Tirani nei anake, engari he maha noa atu nga whenua kua taea atu e te Rongo-pai, ko te nuinga ano ia o nga tangata kahore ano kia tahuri mai.

Etahi atu Ropu, ko te Ropu whakaneke ake i te Matauranga Karaitiana, na reira nei i mahi mai a tatou pukapuka Inoi, me etahi atu pukapuka: ko te Ropu perehi Paipera hoki, na reira nei tatou i whiwhi ai ki te Paipera reo Maori.

Te mea ma tatou, ko te whakawhetai ki te Atua mo enei mahi nui i whakakahangia ai ana pononga ki te mahi. Kauaka te whakawhetai kupu kau, engari ko te anga nui ki ana mahi, me te mau tonu te mahara ki tana whakahau kia kauwhautia te Rongo-pai ki nga tauwi katoa.

Ta Te Karaiti i pai ai mo tana iwi, ko te tapu, ko te mawehe i te hara, ko te nui haere o te matau ki a ia. Kua whakaritea e ia ki nga Minita hei tohutohu i te iwi, hei whakamahara i a ratou ki tana i whakaako ai, hei mea i a ratou kia tupato ki nga mahi tinihanga a te hoa-riri. Otira chara i te mea ma nga Minita anake, engari me mahi tahi te hunga katoa kua oti te iriiri ki roto ki a Te Karaiti hei wahi mo tona tinana. He maha nga mea hei mahinga ma te tangata o te Hahi hei tautoko i ta te Minita. Tetahi, ko te inoi tonu mona whakawhitinga i te moana, tae rawa atu ki Ingarani, a hoki noa mai kia tohutohungia, kia whakakahangia e te Wairua Tapu, e ata tutuki

ai te mahi kua tukua mai nei e te Ariki ki a ia. Tetahi, he whakaaro ki a ia ano, kia mahi i nga mea pai katoa, kia mawehe i te hara, kia kaua e mangere ki te karakia ki te Atua, kia whai tonu ki te Tinana, ki nga Toto o Te Karaiti, hei mea e whai kaha ai, e whai manawa ai tona wairua i roto i te Hapa a te Ariki. Tetahi, he whakaputa i te whakaaro ki nga tamariki o tona kainga kia whakakona i nga Ratapu, i etahi ra hoki o te wiki, ki nga mea e ata putu ake ai hei pononga ma Te Karaiti. Tetahi, he whakaaro ki nga taitamariki, ki nga taitamahine kua hoki nei i te kura i Te Aute, i a Tipene, i Hukarere kei whakawaia e te rewera, ka heke ai te tupu. Tetahi putanga hoki mo te whakaaro o nga tangata o te Hahi i tenei wa, ko te oranga mo nga Minita, e watea ai ratou ki a ratou mahi ake. I te mea e iti ana te oranga mo te Minita, he nui nga whakaware mona ki te mahi kai mana, ki te kimi oranga mona, mo tana wahine, mo ana tamariki. Kei te takoto ano nga Tahua Oranga Minita, ehara i te mea rahi; ko nga hua ano kua hoki haere. Ki te whai tatou ki nga Minita kia kaha ki ta ratou mahi, me whakamama e te tokomaha nga taimaha o te taha ki te oranga mo te tinana. Tetahi tikanga pai, ko te kohikohi kia puta i nga Ratapu katoa, kia rite ki ta Paora whakahau ki nga Hahi o Karatia, o Koriniti: kei waiho e te tangata kia takoto noa ana tana moni, ka pau i nga mahi takaro, i nga mea huakore noa iho.

Tetahi putanga nui hoki mo nga moni kohikohi, ko te kawe i te Rongo-pai ki nga iwi e kuware ana o tenei motu, o nga motu o Melanesia, o era atu wahi hoki o te ao. Ma konei ka tino kitea ai te ngakau whakawhetai ki te Atua mo tona aroha ki a tatou. Ki te kore tetahi e uru ki tenei mahi, he whakakore tana i ta Te Karaiti, he mea i nga mahi a te hon-riri kia neke ake. He tangata e u ana ki a Te Karaiti, ka u ano ki nga mahi a Te Karaiti. He mea pai kia puta tetahi kohikohi nui ma tatou i tenei wa ka tuku atu ai ki te Ropu tonu Mihinare, hei whakangahau i taua mahi, me te inoi tonu mo taua mahi a Te Karaiti kia kaha haere i nga wahi katoa o te ao. Kaua ano ia e wareware ki te tautoko i nga wahi o te mahi e tata ana ki a tatou, ara ki te mahi i Niu Tirani nei, i nga motu hoki e kiia nei ko Melanesia; kua tukua mai nei hoki enei ma tatou ake, ara ma te Hahi i Niu Tirani. Me puta tonu a tatou kohikohi mo enei i ia tau, i ia tau.

Tetahi mea hei korerotanga maku aiane, ko te ture kua takoto i te Hinota Nui mo etahi tangata Maori kia whakaurua ki te Hinota o te Pihopatanga. Ma nga tangata o te Hahi i nga takiwa e toru, e tu nei he Hui mo te Hahi Maori, e whiriwhiri. Hei te tau e haere ake nei (1900) whiriwhiria ai nga tangata mo te Hinota. Me mahi hoki i te takiwa e takoto ake nei nga mea e tika ai te whiriwhiringa o nga tangata Maori tokotoru mo enei takiwa e toru o te Pihopa anga.

Ma te Atua tatou e tohutohu i tenei wa kia pai ai a tatou mahi ta kina titiro iho.

NGA MOTINI.

1. I whakaaria e Hemi Huata, minita, i tautokona e Hori Tohungia :—

E whakapai ana te Hui ki te whai-korero a te Pihopa, he ki atu hoki tenei ki a ia kia whakaae mai ia kia perehitia tana korero i roto i nga mahi a te Hui.

Whakaaetia ana.

2. I meatia a Te Wiremu Hapata raua ko Te Katene Pukerua hei kai-tuhituhi i nga mahi a te Hui.

3. I whakaurua mai a Hoani Ruru ki tenei tunga o te Hui nei hei whakapuaki kupu kau.

4. I whakaaria e Eruera Kawhia, minita, i tautokonu e Mohi Turei, minita :—

Kia whakaae tenei Hui kia whakatakotoria ki to ratou aroaro, tetahi Pitihana i hanga e te Hui o nga tamariki o te kotahitanga o nga tamariki o te kura o Te Aute, i tu nei ki Waiapu, mo te Paipera kia akona ki nga tamiriki o nga Kura kawanatanga o to tatou Hahi anake : kia whakahaua hoki nga iwi Maori katoa o tenei Pihopatanga kia tuku pitihana ki te Paremata kia rite tonu nga kupu ki o tenei.

Whakaaetia ana.

5. I whakaaria e Eruera Kawhia, minita, i tautokona e Te Wiremu Aata, minita :—

Kia whakae tenei Hui kia whakatakotoria ki to ratou aroaro tetahi kapa kotahi nei i kohikohia mo runga i te tonu a Hone Tataua, mahita o Te Aute, kia whai-whakaaro atu tatou te iwi Maori ki te kohikohi moni mo tetahi Whare-karakia meake nei whakaarahia ki Te Aute kareti e nga tangata o reira hei whakamau maharatanga ki tetahi o o tatou kaumatua, hei whare ano hoki, e karakia ai a tatou tamariki e tukua nei ki taua kura i Te Aute. He mea pai kia whai whakaaro nga iwi Maori katoa ki tenei kohikohi.

Whakaaetia ana.

6. He patai na Hori Tohungia ki te Pihopa :—

Kei te pehea ra ki a Nikora e noho mai ra i Waikato no te mea kua pahika ke nga tau e rima i whakaritea ai hei whakahokinga mai mona ?

I whakahokia e te Pihopa :—

I te tukunga atu o Nikora ma ki Waikato kihai i kiia kia rima

nga tau ka whakahokia mai. Otira e hiahia ana ano kia whakahokia mai a te wa e marama ai he hokinga mai mona.

7. I whakaaria e Rewi Tamihana, i tautokona e Tamihana Huata, minita:—

Kia whakanekehia te Hui Topu ki te takiwa o Heretaunga tu ai.

Whakakahoretia ana.

8. I whakaurua a Te Otene Pitau ki tenei tunga o te Hui nei hei whakapuaki kupu kau.

9. I whakaaria e Te Manihera, minita, i tautokona e A. Tamihere, minita:—

He mihi tenei na te Hui Topu nei ki te hunga e kiia nei he kai-hamu, (Gleaners) mo ta ratou whakaaro mai ki te oranga mo etahi minita mo Tuhoe, me nga iwi patata atu, a, ma te Pihopa e whakaatu tenei ki nga hekeretari o aua kai-hamu.

Whakaaetia ana.

10. He patai na Hoera Katipo ki te tumuaki:—

Kia ata whakamarama mai nga ritenga o tenei mea o te marena a te Hahi, me pewhca e whai mana ai?

I uua e te Pihopa:—

Kei te mana tonu te marena a te Hahi i te tangata Maori ahakoa kahore he tiwhikete a te kai-rehita a te kawanatanga kua kapea nei hoki e te ture a te Paremata te marena o te tangata Maori ki waho o taua ture mo te marena i te pakeha.

11. He patai na Tame Arapata:—

Ka peheatia te ahua o nga mate e pa ana ki te Whare-karakia i Manutuke; ara te peita, te heatu raka mo nga tatau?

I utua e te Pihopa:—

Kei te iwi o te pariha te whakaaro mo nga mate o tona Whare-karakia.

12. I whakaaria e Hori Tohungia i tautokona e Rameka Haumia, minita:—

He motini tenei mo etahi tamariki o ia takiwa, o ia takiwa, o roto i tenei Pihopatanga, kia tonotonoa mai nga tamariki e mohiotia ana era e pai ana mo te mahi minita ki te kura i Te Raukahikatea.

Whakaaetia ana.

13. He patai na Temuera Tokoaitua ki te Pihopa:—

Kua tatu ranei tana whakaaro mo tetahi wahi o te whenua a te Hahi i Te Ngae hei tunga Whare-karakia, a kia tukua ki a te Kutia, kia tatu wawe ai te ngakau o te iwi?

I utua e te Pihopa :—

Kua oti te korero ki te tangata ki a ia te reti o Te Ngae, kua whakaaetia hoki e ia te wahi hei tunga mo te Wharekarakia.

14. I whakaaria e Rameka Haumia, minita, i tautokona e Ratema Te Awetotuku minita :—

Kia tu te Hui takiwa ki Maketu a te tau 1900.

Whakaaetia ana.

15. He patai na Hapi Kiniha ki te Pihopa :—

Kei te pehea te takoto o nga hua o te moni e £200 i te whakaparetanga o Meri Wahina, Whare-karakia i te 14 o Oketopa 1884 ?

I utua e te Pihopa :—

Kei te takoto tonu i roto i te Tahua orange minita.

16. I whakaaria e Wi Tahata, i tautokona e Aperahama Tamihere, minita :—

Kia whakamatauria inaianei te tikanga ki nga Pariha e rua o Ngatiporou, ara te Pariha o Whareponga me whaka-kotahi atu ki te Pariha o Tuparoa mo tetahi wa, i te mea kei te tahuri ano nga iwi o enei Pariha ki te kahi moni hei whakaranea haere i o ratou tahua orange minita, ki te tutuki tenei mahi a ratou me whai minita ano tetahi o enei Pariha a muri ake nei.

I unuhia ki waho.

Kei konei ka nukuhia ki te 11 o nga haora o te 7 o nga ra o Maehe.

I panuitia, i whakapumautia, Maehe 7, 1899.

W. L. WAIAPU, Upoko.

MAEHE 7, 1899.

I te 11 o nga haora ka huihui ano ki Pakirikiri timataia ana te mahi ki te inoi ; muri iho ka panuitia, ka whakapumautia nga mahi onanahi.

17. I whakaaria e Tamihana Huata, minita, i tautokona e Rewi Tamihana :—

He kupu tenei ki te tumuaki me kore e pai kia whakapumautia te ra o te Petekoha hei kohinga moni mo te kawae i te Rongo-pai. Ko nga kohikohi hoki o tenei ra Petekoha e haere ake nei, me tuku atu hei tautoko i nga mahi a te Komiti o te Hahi i tukua mai ai te Rongo-pai ki tenei motu.

Whakaaetia ana.

18. I whakaaria e Hakaraia Pahewa, minita, i tautokona e Te Manihera, minita :—

He whakamihi atu na te Hahi o nga pariha i tae atu ai a Rev. E. Allanson, mo tona whakaaro nui mai mo tana kauwhau haere i aua pariha, a ma te Atua ia manaaki e tiaki i runga i tana mahi.

Whakaaetia ana.

19. I whakaaria e Apirana Pahina, i tautokona e Hone Waitoa, minita :—

Kia tu te Hui o te takiwa o Turanga e haere ake nei ki te Kawakawa.

Whakaaetia ana.

20. I whakaaria e Te Manihera, minita, i tautokona e Tame Arepata :—

Kia tukua mai e nga kai-whakahaere kia perehitia tahitia me nga mahi a nga Hui o te Hahi te tatauranga o nga moni i kohikohia i ia tau, me nga moni whangai minita o ia wahi o ia wahi o tenei Pihopanga.

Whakaaetia ana.

21. He patai na Turuturu Ngaki ki te Pihopa :—

I he aha ra i waiho ai kia takoto roa ana te tuwherakautanga o te tunga Atirikona o Tauranga?

I utua e te Pihopa :—

Ko tona mea kei te Pihopa te tikanga, kahore i te Hui o te Hahi Maori.

22. He patai na Peni Te Ua ki te Tumuaki :—

Awhea rawa puta mai ai nga Paipera, i kohia nei he moni kia whakamaorititia nga Rarangi kia rite tonu ki nga whakamaoritanga o nga Paipera Pakeha?

I utua e te Tumuaki :—

Ko te kawenata Hou, kua oti te perehi ne nga rarangi i te taha o tenei wharangi o tenei wharangi, kua tae noa mai ki roto ki te ringaringa o te tangata.

23. I whakaaria e Temuera Te Urupu, i tautokona e Tamihana Huata, minita :—

I he ki tenei ki nga minita Maori ki nga tangata katoa hoki o te Hahi, me mutu rawa te haere ki nga tohunga Maori; he mea hoki tera e heke haere nei te whakapono. Engari kia kaha te pehia te katoa i aua mahi Maori.

Whakaaetia ana.

24. I whakaaria e Te Wiremu, Atirikona, i tautokona e Ahipene Rangi, minita :—

Kia puta he kohikohi i roto i nga pariha Maori katoa hei Tahua Oranga mo nga Minita Maori o tenei Pihopatanga hei tautoko i nga Tahua Oranga o ia pariha, o ia pariha.

Whakaaetia ana.

25. He patai na Wi Tahata ki te Pihopa :—

1. Mo te karakia whakawhetai i nga wahine moe puku ?

2. Mo nga tangata e kore e rite kia tango i te Hapa ?

I utua e te Tumuaki :—

1. Ko te tikanga marama mo te whakawhetai a te wahine whanau-tamariki, kia mau ano te wahine ki nga tikanga a Te Karaiti, ka tomo ai ki roto ki te whakaminenga whakaputa ai i tana whakawhetai, ki te Atua. Tena e takahi ana i nga tikanga a te Karaiti, ka haere ano ki te whakawhetai, he whakapelhapeha tena, kahore hoki e marama.

2. Te tikanga o te Marena he whakaaturanga na te tane raua ko te wahine i o raua whakaaro, kia tuturu raua ki a raua i runga i te tikanga i whakatakotoria e te Atua i te timatanga. Ki te kore e whakaae tetahi kia marenatia raua ko tana wahine, raua ranei ko tana tane, me te mea nei e ki ana kahore rawa ia e pai kia tuturu ia ki tona hoa. Na reira i takoto ai te tikanga kia matua marenatia, ka uru ai ki te Hapa a te Ariki.

26. He patai na Mohi Turei, minita, ki te Pihopa :—

He pewhea te ahua mo nga tangata e moe puku ana ka nui nei nga tamariki te ahua ra mehemea e biahia ana ki te marena ?

I utua e te Pihopa :—

He tangata moe puku i te wahine kahore nei he hoa marena o tetahi o raua e ora ana me marena raua. He tangata marena e ora tonu ana tona hoa i marenatia ai, e kore e ahei kia marenatia ano ki tetahi.

27. He patai na Hakaraia Pahewa, minita, ki te Pihopa :—

E kore ranei e taea tetahi tikanga mo te tonono mai i a Rev. E. Allanson ki te kauwhau ano ki nga iwi Maori ki nga iwi pakeha o enei takiwa katoa ?

I utua e te Pihopa :—

He mea karanga atu a Rev. E. Allanson i haere mai ai ki tenei Pihopatanga mahi ai. Ma te karanga ano e hoki mai ai a mua ki taua mahi ano.

28. I whakaaria e Te Kuita, minita, i tautokona e Ratema Te Awekotuku, minita —

He mihi aroha ta tenei Hui Topu ki nga tamariki a Te Peneha, minita, mo to ratou matua kua mate nei i te tau kua pahure ake nei.

Whakaaetia ana.

29. I whakaaria e Te Wiremu Hapata, minita, i tautokona e Eruera Kawhia, minita :—

Kia whakapumautia e te Hui Topu Nga Huarahi mo te mahi a te Hui o te Hahi Maori i whakaritea nei e te Hui o te takiwa o Tūranga i tu ki te Hatepe i te tau 1871 ; kia perehitia hoki ki nga mahi a te Hui Topu.

Whakaaetia ana.

30. I whakaaria e Eruera Kawhia, minita, i tautokona e Temuera Te Urupu :—

Kia perehitia nga korero a te Kahiti i panuitia na e Ahipene Rangi, ki nga pukapuka o te Hui nei hei tukunga ki era atu wahi e rongo ai te iwi katoa.

Whakaaetia ana.

31. I whakaaria e Eruera Kawhia, minita, i tautokona e Temuera Te Urupu :—

E whakaputa ana tenei Hui i to ratou ngakau koa me to ratou whakamihi atu ki te tangata whenua, ara ki nga rangatira kaumatua me nga rangatira taitamariki, tane, wahine hoki, o Te Aitanga-a-mahaki, o Rongowhakaata, me Ngaitahupo, e manaaki nei i a tatou i nga iwi i hui mai nei ki to ratou marae mo to ratou kaha ki te taka kai ma enei hui nui, me te kore raruraru i pa ki te Hui, me era atu painga i puta mo te katoa ; ma te Atua ratou e manaaki, e tiaki.

Whakaaetia ana.

I whakamutua te Hui e te Pihopa ki te manaakitanga.

I panuitia i whakapumautia, 7 Maehe 1899.

W. L. WAIAPU, UPOKO.

HE HUARAHI MO TE MAHI

A TE HUI O TE HAHU MAORI.

1. Ko te mahi a te Hui i nga ra katoa me timata ki te inoi. Mutu iho te inoi me panui, me whakapumau nga tuhituhi o nga mahi o te ra i mua ake, katahi ka tahuri ki te hurihuri i nga whakaari kua whakapuakina hei mahi ma te Hui.

2. Ka tu te tangata ki te korero, kia ahu tana korero ki te Upoko. Kaua hoki tetahi tangata e tu, e haere ranei, i te takiwa o te Upoko, o te tangata e korero ana.

3. Ki te mahue i tetahi tangata te ara o te korero, kaua etahi e pokanoa ki te aruaru, engari me ki atu ki te Upoko.

4. I te mea e hurihurihia ana tetahi mea i whakaaria, kaua tetahi tangata e tuarua ki te korero, heoi ano, ko te kai-whakaari anake, ina mutu nga korero a te tokomaha. I te mea ia e Komiti ana te Hui katoa, e pai ana kia maha nga tunga ake o te tangata ki te korero.

5. Ka whakaaria e te tangata tetahi mea ki te Hui, me matua whakapuaki e ia, tuhituhi rawa, panui rawa, i tetahi wa i mua ake.

6. Ka oti tetahi mea te hurihuri e te Hui, mahue rawa, kaua e whakaaria ano i roto i nga ra o taua whakaminenga o te Hui.

7. Ki te kahore he tangata hei tautoko i te whakaari a tetahi, e kore taua whakaari e waiho hei take korero ma te Hui.

8. Ki te mea he patai ta tetahi ki te Upoko, me ata whakaatu i tetahi wa i mua ake, tuhituhi rawa, panui rawa. Hei te wa e puta ai te patai, ki te hiahia korero ia hei whakamarama i te tikanga o ana patai te pai ana kia korero, ko ia anake.

NGA TAHUA ORANGA MINITA

O IA PARIHA O IA PARIHA.

								£	s.	d.
Mohaka	...	...	...	...	...	...	...	200	0	0
Wairoa	...	...	...	...	...	...	...	200	0	0
Nukutaurua	...	...	...	...	...	...	...	200	0	0
Turanga	...	...	...	...	...	...	...	400	0	0
Whangara	...	...	...	...	...	...	...	429	1	6
Tokomaru	...	...	...	...	...	...	...	368	13	9
Whareponga	...	...	...	...	...	...	...	326	0	2
Tuparoa	...	...	...	...	...	...	...	225	0	0
Te Horo	...	...	...	...	...	...	...	400	0	0
Rangitukia	...	...	...	...	...	...	...	216	0	0
Kawakawa	...	...	...	...	...	...	...	391	13	10
Te Kaha	...	...	...	...	...	...	...	468	14	0
Tauranga	...	...	...	...	...	...	...	417	11	0

